

Τα διαχρονικά λάθη των πολιτικών

Του
**ΑΡΙΣΤΕΙΔΗ
ΤΣΙΠΡΑΚΟΥ,**
πρώην υπουργού

Το βασικό μας λάθος, μετά τη Μεταπολίτευση, ήταν ότι για την ανάπτυξη της οικονομίας μας περιορισθήκαμε κυρίως σε ορισμένους τομείς όπως ο τουρισμός, η πρωτογενής παραγωγή δηλαδή, η γεωργία, ο κλάδος τροφίμων και η οικοδομική δραστηριότητα και αμελήσαμε ή αδιαφορήσαμε να αναπτύξουμε και άλλους τομείς περισσότερο παραγωγικούς και θα αναφέρω μερικές συγκεκριμένες περιπτώσεις όπως:

1 Η ΕΛΛΑΔΑ είναι η χώρα με τη μεγάλη ναυτική παράδοση με αξιόλογα ναυπηγεία, όπως Σκαρμαγκά, Ελευσίνας και Νεώριου, που είχαν όλες τις προϋποθέσεις να γίνουν πόλος έλξης κυρίως για τους Έλληνες εφοπλιστές που ναυπηγούν τον τεράστιο στόλο τους σε ξένα ναυπηγεία. Όμως ο συνδικαλισμός, η μεγάλη αυτή πληγή της χώρας μας που του δώσαμε υπερβολικά προνόμια να πληρώνονται οι εργατοπατέρες όχι για να εργάζονται αλλά για να οργανώνουν απεργίες με απαράδεκτα αιτήματα, είχε ως αποτέλεσμα οι βιομηχανίες να μην μπορούν να ανταποκριθούν και εμείς απλώς βλέπαμε τη συνεχή φθίνουσα πορεία χωρίς καμία επέμβαση.

2 ΤΟ ΙΔΙΟ έγινε και με τις πολεμικές βιομηχανίες. Ήταν ένας από τους τομείς ανάπτυξης, αλλά και για την ασφάλεια της χώρας. Η ΕΒΟ, η ΠΥΡΚΑΛ η ΛΑΡΚΟ. Η αιτία απαξίωσή τους, εκτός από τους ασύδοτους συνδικαλιστές με τις συνεχείς απεργίες τους, ήταν και οι διοικήσεις τους, που ήταν εντελώς άσχετες με το αντικείμενο, αφού είχαν τοποθετηθεί ως διοικητές κομματικά στελέχη συνήθως αποτυχημένα στις εκλογές.

3 ΑΔΙΑΦΟΡΗΣΑΜΕ για τον τεράστιο ορυκτό πλούτο της χώρας μας. Είμαστε πρώτοι στον κόσμο σε νικέλιο, πρώτοι σε λευκόλιθο, πρώτοι σε υδρομαγνησίτη, πρώτοι σε περλίτη (1.600.000 τόνοι), δεύτεροι παγκοσμίως σε μπετονίτη (1.500.000 τόνοι), διαθέτουμε ανεξάντλητα αποθέματα βωξίτη, ολόκληρα βουνά (2.174.000 τόνοι), πρώτοι και σε χρωμίτη. Έχουμε ένα από τα μεγαλύτερα κοιτάσματα χρυσού στη Χαλκιδική και αλλαχού, όπου υπολογίζεται ότι υπάρχουν «θαμμένοι» περίπου 160 τόνοι χρυσού, η εκμετάλλευση των οποίων καρκινобоτούσε με τις γνωστές αναδράσεις. Υπάρχουν επίσης 2.000 τόνοι αργύρου, σχεδόν 1.500.000 τόνοι μολύβδου και ψευδαργύρου και πάνω από 1.000.000 τόνοι χαλκού, η αξία των οποίων, σύμφωνα με τις εκτιμήσεις του τμήματος Γεωλογίας του ΑΠΘ, υπολογίζεται σε 2,4 τρισ. ευρώ. Ακόμα έχουμε νοτίως της Κρήτης, στο Ιόνιο και αλλαχού σημαντικά κοιτάσματα πετρελαίου και φυσικού αερίου, των οποίων την αξία το Γεωλογικό Ινστιτούτο των ΗΠΑ εκτιμά τουλάχιστον σε 4 τρισ. ευρώ. Επρεπε πριν από 20 χρόνια να είχαμε ακολουθήσει τις εισηγήσεις του τότε υπουργού Ενέργειας κ. Μανιάτη για διεθνείς διαγωνισμούς, πριν την προκλητικότητα του Ερντογάν.

ΑΛΛΑ και η συμφωνία που υπογράψαμε στη Μόσχα το 1992 για την αποπεράτωση του εργοστασίου αλουμίνιας στη Θίβη και εκμετάλλευση του βωξίτη ακυρώθηκε από την επόμενη κυβέρνηση και μας έμειναν η θεμελίωση του εργοστασίου και το λιμάνι που κατασκευάστηκε για τη φόρτιση του βωξίτη.

4 Η ΕΛΛΑΔΑ, με την ιστορική της κληρονομιά, μπορούσε να αποτελέσει εστία έρευνας με την προσέλευση ικανών επιστημόνων που διαπρέπουν στο εξωτερικό με ίσες αμοιβές με αυτές που παίρνουν στα ξένα εργαστήρια και ακόμα με ικανοποιητική χρηματοδότηση των επιστημονικών εργαστηρίων.

ΕΓΙΝΕ μια προσπάθεια για την αξιοποίηση του ΚΕΠΕ αρχές της δεκαετίας του 1990, αλλά δεν συνεχίστηκε.

5 ΤΕΛΟΣ, ο μεγάλος ασθενής μέχρι τώρα ήταν η Δημόσια Διοίκηση, η οποία, όπως διαπιστώνει η σημερινή κυβέρνηση, δεν δύναται να ανταποκριθεί στις σύγχρονες απαιτήσεις. Τούτο γιατί με την πελατειακή νοοτροπία που επικρατούσε στη χώρα μας το Δημόσιο σε μεγάλο βαθμό έχει στελεχωθεί με ημετέρους κάθε κόμματος που ήταν στην εξουσία, με υπαλλήλους χωρίς να εξετάζεται έστω και στοιχειωδώς αν μπορούσαν να ανταποκριθούν στα καθήκοντά τους. Ελπίζουμε τώρα, με την ολική εφαρμογή της ψηφιακής τεχνολογίας, να μπει κάποια τάξη, μόνο που χρειάζεται ανανέωση του προσωπικού με γνώσεις Πληροφορικής. Ακόμα και σήμερα αιφνιδιάστηκε ο υπουργός Εργασίας όταν επισκέφθηκε τον ΕΦΚΑ, όπου είδε να συνεχίζεται η στοιβα χιλιάδων φακέλων χωρίς καμιά προσπάθεια μηχανογράφησης.

ΑΛΛΑ κάναμε λάθη ακόμα και στους βασικούς τομείς ανάπτυξης που είχαμε επιλέξει. Στον πρωτογενή τομέα οι τεράστιες επιδοτήσεις για τον εκσυγχρονισμό της γεωργίας κατασπαταλήθηκαν σε πολυτελείς βίλες και αυτοκίνητα, ενώ οι επιδοτήσεις έπρεπε να δίνονται αποδεδειγμένα βάσει τιμολογίων σε αγορά μηχανημάτων και γενικότερα για τον εκσυγχρονισμό της γεωργίας. Στον τουρισμό επικεντρωθήκαμε στον καλοκαιρινό θαλάσσιο τουρισμό και δεν δώσαμε περισσότερη προσοχή για την ανάπτυξη σε άλλους τομείς χειμερινού, αγροτικού τουρισμού, καθώς σε συνέδρια κ.λπ. ώστε να μην είναι εποχικός. Διαλύσαμε την οικοδομική δραστηριότητα, που ήταν η ατμομηχανή της ανάπτυξης, με υπέρμετρους φόρους και ανακινήτρα για οικοδόμηση με ΕΝΦΙΑ κ.λπ.

ΗΤΑΝ φυσικό, ύστερα από όλα αυτά τα λάθη μας, να φτάσουμε στα σημερινά αδιέξοδα και είναι καιρός όλοι οι πολιτικοί να αναγνωρίσουμε τα λάθη μας και να εργασθούμε όλοι για να πετύχουμε τη σίγουρη ανάπτυξη. Το ευαίωνο είναι ότι η σημερινή κυβέρνηση βαδίζει στον σωστό δρόμο για ένα καλύτερο μέλλον.

**ΠΑΡΑΜΕΛΗΣΑΝ
ΣΗΜΑΝΤΙΚΟΥΣ
ΤΟΜΕΙΣ
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ,
ΚΑΙ ΔΕΝ
ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΑΝ
ΧΡΟΝΙΕΣ
ΠΑΘΟΓΕΝΕΙΕΣ**